

[Aksel Larsen.]

har fulgt mit råd. Det havde imidlertid været ønskeligt, om han havde fulgt dette råd på et noget tidligere tidspunkt. Jeg er overbevist om, at havde vi fået disse handelsforhandlinger i fjor, så havde vi, navnlig hvad landbrugseksporten angår, opnået en betydeligt gunstigere aftale med Sovjetunionen.

Der tales i denne debat om de seneste forhandlinger i NATO og om de nye planer om et NATO-samarbejde på et noget andet grundlag end det militære. Jeg er jo ikke så informeret som visse andre om, på hvilket grundlag man nu vil søge at etablere samarbejde, men det må være mig tilladt at sige, at sporene fra det hidtidige økonomiske samarbejde under NATOs vinger skræmmer.

Dette hidtidige økonomiske samarbejde har ikke været til gavn, men til skade for Danmark, og jeg håber ikke, man vil gå videre. Jeg håber imidlertid heller ikke, man vil slå ind på den vej, som regeringen ganske åbenbart har lyst til at slå ind på. Jeg tænker her på regeringens stadig mere intensive og tilsyneladende målbevidste orientering henimod et intimt og økonomisk samarbejde med Vesttyskland. Regeringen har haft besøg af den vesttyske udenrigsminister, hr. von Brentano, og statsministeren har deltaget i et stævne i den by, hvor krigsforbryderen storadmiral Raeder er æresborger. Det kunne være fristende at knytte nogle kommentarer til den tale, den højtærede statsminister holdt ved den lejlighed, men da tiden er for knap til det, må jeg nøjes med at sige, at det havde været ønskeligt, om statsministeren noget mere tydeligt havde talt de dansksindede sydslesvigeres sag.

Jeg må også benytte lejligheden til at spørge regeringen, om den foretager sig noget, og hvad den foretager sig, for at skaffe erstatning fra Tyskland til de danskere, der har siddet i tyske fængsler og koncentrationslejre. Jeg ved ikke, på hvilken basis de foreløbige drøftelser er ført, men jeg vil

advare imod at søge den sag klaret ved en ordning mellem den vesttyske og den danske stat. Det er ikke den danske stat, der er parthaver i denne sag, det er de danskere, der har sat liv eller helbred til i tyske fængsler og koncentrationslejre, og det er dem, der bør have erstatning. Den danske stat bør være deres repræsentant, og den bør anstrænge sig for at fremskaffe resultater.

Hvad tanken om økonomisk samarbejde med Vesttyskland angår, har jeg bemærket den højtærede økonomiministers tale i Strömstad. Ifølge „Göteborg Handels- og Sjöfartstidning“s referat skal økonomiministeren den 17. juni i Strömstad have udtalt — jeg beder om tilladelse til at citere:

„Hvis planerne for et fælles nordisk varemarked ikke meget snart realiseres, må Danmark for sin del søge samarbejde til anden side. Lige for hånden ligger det da at forsøge etableret kontakt med Tyskland og andre kontinentaleuropæiske lande“. Økonomiministeren skal efter referatet videre i sin tale have sagt:

„Danmark er allerede blevet indbudt til at tilslutte sig kul- og stålunionen. Denne invitation har Danmark ladet hvile i venten på, at et fælles-nordisk marked skulle virkeliggøres, for Danmark vil helst være med i et sådant, men det kan ikke vare længe endnu, før Danmark må beslutte sig. Konkurrencen bliver stadig hårdere, og Danmark kan ikke som en alene-stående handelspolitisk enhed opretholde, endsige højne sin nuværende levestandard. Et par år ventes det at ville vare, inden de stedfindende undersøgelser vedrørende et nordisk fællesmarked er afsluttet. Længere end som så kan Danmark næppe vente, og hvis en så vigtig detalje som samhandelen blev pillet ud af det nordiske samarbejde, så er der egentlig ikke meget tilbage, som det kan betale sig at samarbejde om.“

Ja, økonomiministerens tale var en tale på det økonomiske plan, men hele tonen og hensigten minder på den betænkeligste og